

Internationella avelsvärden – nu även för mjölkbarhet och lynne

Under flera år har det funnits ett stort intresse för att kunna jämföra tjurarnas avelsvärden för mjölkbarhet och lynne tvärs över länderna. Under januari 2009 blev internationella avelsvärden för dessa egenskaper för första gången offentliggjorda.

För mjölkbarhet beräknades avelsvärden för Holstein, röda raser och Jersey. För lynne var det endast för Holstein och röda raser. Interbullavelsvärden för de bästa tjurarna kan hittas på www.lr.dk/interbull

Få länder deltar i internationell avelsvärdering

I den första rutinkörningen för mjölkbarhet och lynne deltog för Holstein Kanada, Tyskland, Holland, Schweiz och de nordiska länderna. För de röda raserna deltog Kanada, Tyskland, Norge och de nordiska länderna, medan det för Jersey var Kanada, Holland och de nordiska länderna.

I förhållande till många av de övriga egenskaperna med internationell jämförelse är det få länder som deltar. Det råder dock inget tvivel om att fler länder tillkommer på sikt, vilket kommer resultera i att fler tjurar får internationella avelsvärden.

Små skillnader i de egenskaper som registreras

Egenskaperna som ingår i avelsvärde för mjölkbarhet skiljer sig lite mellan länderna. I de flesta länderna registreras lantbrukarnas värdering av den enskilda kons mjölkbarhet på en skala från 1-9 eller en motsvarande skala. Det är samma metod som vi använder i de nordiska länderna. Det finns dock enskilda länder, t ex Tyskland, som både registrerar på skalan 1-9 samt registrering av mjölkflödet.

För lynne är det också skillnad på vad som registreras i de länder som deltar. Länder som Kanada, Tyskland och Holland anger att det är lynne vid mjölkning som registreras, medan det är det generella lynnet för övriga länder.

Sambandet mellan länderna är mycket högt – utom för lynne hos Jersey

Analyser visar att för mjölkbarhet är sambandet mellan länderna mycket högt. Sambandet för de nordiska länderna är högst för Holstein, medan det ligger på en lägre nivå för de röda raserna och Jersey – se tabell 1. För lynne är sambandet mellan länderna högt, men generellt lite lägre än för mjölkbarhet. Analyserna för Jersey var dock mycket avvikande för lynne och Interbull har därför beslutat att tills vidare inte beräkna internationella avelsvärden för Jersey.

Tabell 1. Samband mellan nordiska länder och övriga länder för mjölkbarhet och lynne

Ras	Samband mellan de nordiska länderna	
	Mjölkbarhet (%)	Lynne (%)
Röda raser	91-97	79-96
Holstein	97-99	83-91
Jersey	87-90	-

Mindre nivåskillnad mellan länderna

För Holstein är det endast små avelsmässiga skillnader mellan länderna. Danska tjurar ligger på den högsta nivån för mjölkbarhet, medan tjurar från USA och Finland ligger på den lägsta nivån – se tabell 2. För lynne ligger Finland och Kanada på en högre nivå än övriga länder, medan tjurar från Holland ligger på den lägsta nivån.

Tabell 2. Rangering av Holsteintjurar från olika länder efter nivå för mjölkbarhet och lynne

Land	Avelsmässig nivå för mjölkbarhet	Land	Avelsmässig nivå för lynne
Danmark	103	Kanada	104
Tyskland	101	Finland	103
Kanada	101	Sverige	102
Sverige	100	Danmark	102

Holland	100	Tyskland	101
USA	99	USA	100
Finland	98	Holland	99

För de röda raserna ligger Danmark högst för både mjölkbarhet och lynne – se tabell 3. För mjölkbarhet ligger övriga länder ganska lika, medan Kanada ligger på en lägre avelsmässig nivå för lynne.

Tabell 3. Rangering av röda tjurar från olika länder efter nivå för mjölkbarhet och lynne

Land	Avelsmässig nivå för mjölkbarhet	Land	Avelsmässig nivå för lynne
Danmark	106	Danmark	108
Norge	103	Sverige	103
Kanada	102	Norge	100
Finland	100	Finland	100
Sverige	100	Kanada	95

Anders Fogh, Anki Roth och Ulrik Sander Nielsen